

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність
призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів,
а саме вибіркового санітарного рубку Тернопільського обласного комунального
лісогосподарського підприємства «Тернопільоблагроліс»

11 квітня 2025 року

м. Підгайці

Нами, заступником директора ДСЛП „Львівлісозахист” Василем СЕНИКОМ, інженером-лісопатологом Тернопільського ОЛПП ДСЛП „Львівлісозахист” Марією Макарою, в.о.директора Тернопільського обласного комунального лісогосподарського підприємства «Тернопільоблагроліс» Олександром РЯБОКОНОМ, лісничим Підгаєцького комунального лісництва Володимиром ПРИДАТКОМ в присутності відповідальних осіб лісництва з 07.04. по 11.04.2025 року, проведено лісопатологічне рекогносцирувальне обстеження лісових деревостанів Підгаєцького комунального лісництва на доцільність проведення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Лісопатологічне обстеження проводилося рекогносцирувальним методом по ходових лініях, з уточненням границь шляхом проходження по периметру, з метою діагностики патологічних процесів в деревостанах, встановлення частки пошкоджених дерев, які підлягають обов'язковому вирубуванню згідно вимог „Санітарних правил в лісах України”.

Таксаційна характеристика насаджень взята із матеріалів лісовпорядкування 2018 року.

Підгаєцьке комунальне лісництво:

квартал 23 виділ 7 площа 3,0 га. Значна частина дерев граба звичайного порослевого походження.

На ділянці наявні непоодинокі всихаючі та сухостійні дерева. Порослевий граб уражений стовбуровими гнилями в основному у нижній частині стовбурів. Під корою всихаючих та мертвих деревах граба звичайного виявлено міцеліальну плівку та ризоморфи **опенька осіннього** і бурову муку від життєдіяльності стовбурових і технічних шкідників. Також наявні покльови птахів на стовбурах дерев.

Ступінь пошкодження насадження середня

Відбір у ВСП провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 23 виділ 11 площа 6,6 га. Грабове насадження порослевого походження.

На ділянці наявні непоодинокі всихаючі і сухостійні дерева.

Насадження уражене стовбуровими гнилями в нижній та середній частині стовбурів. Під корою всихаючих та мертвих деревах граба звичайного виявлено міцеліальну плівку та ризоморфи **опенька осіннього** і бурову муку від життєдіяльності стовбурових і технічних шкідників.

Значна частина крон дерев клена гостролистого та клена явора заселена омелою білою. Також виявлені дерева різних порід з розколом стовбурів навіпіл і загнивання деревини.

Ступінь пошкодження насадження середня

Відбір у ВСП провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 9 виділ 1 площа 3,8 га. Виявлено всихання дерев сосни звичайної по всій площі виділу. На частині дерев сосни виявлено всихання більше половини скелетних гілок по всій висоті крони. Також на частині крон дерев хвоя світло-зелена або жовтувато-зелена внаслідок пошкодження верхівковим короїдом, великим та малим сосновим лубоїдом та зараження офіостомовими грибами. Частина дерев сосни знахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. На стовбурах (в нижній частині) мертвих деревах сосни під корою виявлені ризоморфи **опенька осіннього**.

Граб звичайний знаходиться в II ярусі, переважно порослевого походження уражений стовбуровими гнилями та водяними пагонами.

Ступінь пошкодження насадження середня

Відбір у ВСП провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 18 виділ 3 площа 30,5 га. Грабове насадження порослевого походження.

На ділянці наявні непоодинокі всихаючі дерева. Насадження уражене стовбуровими гнилями в нижній та середній частині стовбурів. Під корою всихаючих(нижні скелетні гілки крони сухостійні) та мертвих деревах граба звичайного виявлено міцеліальну плівку і ризоморфи **опенька осіннього** та бурову муку від життєдіяльності стовбурових і технічних шкідників. Дерев граба, які знаходяться в II ярусі насадження пригнічені з ознаками ослаблення та наявними водяними пагонами

Ступінь пошкодження насадження середня

Відбір у ВСП провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 30 виділ 25 площа 15,0 га. Виявлено всихання дерев сосни звичайної та ялини європейської по всій площі виділу. На частині дерев сосни виявлено всихання більше половини скелетних гілок по всій висоті крони. На деревах ялини наявні стовбурові гнилі в нижній частині стовбурів, а також злами вершин та пошкодження крон.

Також на частині крон дерев сосни та ялини хвоя світло-зелена або жовтувато-зелена внаслідок пошкодження верхівковим короїдом, великим та малим сосновим лубоїдом та зараження офіостомовими грибами. Частина дерев сосни з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. На стовбурах (в нижній частині) мертвих деревах сосни та ялини під корою виявлені ризоморфи **опенька осіннього**. На стовбурових гнилях наявні отвори від життєдіяльності шкідників, а також бурова мука.

Незначна частина дерев модрина європейської з наявними зламами крон.

Ступінь пошкодження насадження слабка.

Відбір у ВСП провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 31 виділ 9, площа 18,5 га. (з них 2,4 га. не потребує заходів з поліпшення санітарного стану). Вільхове насадження порослевого походження.

Дерева вільхи чорної уражені гнилями в нижній прикореневій частині стовбура. Про ознаки ослаблення свідчать численні водяні пагони на деревах вільхи, які знаходяться в II ярусі насадження.

Частина дерев вільхи з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, черемха присутня у складі насадження має дугоподібно зігнуті стовбури.

Ступінь пошкодження — середня.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 14, площа 5,1 га. Дерева бука лісового, граба звичайного та деяких інших порід уражені **стовбуровими та прикореневими гнилями**. Частина дерев бука з наявними раковими утвореннями на стовбурі. Також присутні сильно ослаблені дерева, відсталі в рості, поодинокі сухостійні.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 25, площа 1,1 га. Бук лісовий та граб звичайний(в II ярусі насадження) сильно ослаблені, уражені **стовбуровими гнилями** в різних частинах стовбура. Поодинокі дерева сухостійні або всихаючі.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 20, площа 4,1 га. Граб звичайний, береза повисла, бук лісовий уражені **стовбуровими та прикореневими гнилями**. Деякі дерева ослаблені та всихають під дією природних факторів.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 21, площа 4,5 га. Поодинокі дерева берези повислої та бука лісового сильно ослаблені, всихають, уражені **стовбуровими гнилями** в різних частинах стовбура. Також наявні дерева із підірваною кореневою системою, поодинокі сухостійні.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 12, площа 1,7 га. Дерева бука лісового, граба звичайного, берези повислої та осики уражені **стовбуровими та прикореневими гнилями** з наявними плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Окремі дерева із зламаними вершинами. Також наявні дерева пригнічені, відсталі в рості, поодинокі сухостійні.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 26 виділ 24, площа 5,5 га. Граб звичайний та частина дерев бука лісового та окремі дерева інших порід з наявними стовбуровими гнилями в нижній та середній частині стовбурів. Наявні дерева сухостійні із зламаними вершинами та вітровальні. Також присутні дерева з нахилом стовбура більше ніж на 30 градусів від вертикальної осі та із дугоподібно зігнутими стовбурами.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 22 виділ 13, площа 1,1 га. Граб звичайний, клен гостролистий та окремі дерева інших порід уражені **стовбуровими та прикореневими гнилями**,

всихають. Частина дерев заселена кущами омели білої.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 22 виділ 14, площа 4,3 га. Частина дерев граба звичайного, липи дрібнолистої, клена явора і гостролистого та інших порід уражені **стовбуровими гнилями**. Поодинокі дерева сухостійні або всихають. Крони дерев уражені омелою білою.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 22 виділ 15, площа 1,9 га. Дерев граба звичайного, клена гостролистого, вільхи чорної та інших порід з наявними **стовбуровими гнилями** в нижній частині стовбура, а також сухостійні. На виділі наявні дерева з підірваною кореневою системою, зламані та вітровальні. На кронах поодиноких дерев є кущі омели білої.

Ступінь пошкодження — середня.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 22 виділ 21, площа 7,8 га. Частина дерев граба звичайного, клена явора, берези повислої, вільхи чорної та інших порід з наявними **гнилями** (наявні рани довжиною 1м.) в різних частинах стовбура та плодовими тілами трутовиків. Частина дерев всихають, окремі сухостійні та вітроломні. Також наявні дерева із нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження — середня.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 26, площа 1,3 га. Граб звичайний уражений стовбуровими та корневими **гнилями**, сильно ослаблений. Окремі дерева сухостійні.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 22, площа 2,4 га. Граб звичайний, береза повисла, деякі дерева дуба звичайного та інших порід уражені стовбуровими та корневими **гнилями**.

Стовбури деяких дерев дуба пошкодженні поперечним раком, рана якого охоплює 100 відсотків периметра стовбура.

Поодинокі дерева сухостійні або всихають. Наявні дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 18, площа 17,0 га. Дерев граба звичайного дуба звичайного, липи дрібнолистої та інших порід уражені гнилями в нижній та середній частині стовбура. Частина дерев сухостійні або всихають. Під корою сухостійних дерев наявні **ризоморфи опенька осіннього** та отвори і ходи стовбурових шкідників.

Також присутні дерева дуба пошкодженні поперечним раком, рана якого охоплює 100 відсотків периметра стовбура.

Ступінь пошкодження — середня.

Відбір у ВСР провести за рахунок III-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 12, площа 3,4 га. На частині дерев граба звичайного, дуба звичайного та інших порід наявні **гнилі** на стовбурах на різні висоті. Деякі дерева сухостійні або всихають з наявними ходами стовбурових шкідників під корою.

Окремі дерева дуба пошкодженні поперечним раком.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 20, площа 1,1 га. Частина дерев граба звичайного, дуба звичайного, липи дрібнолистої та інших порід в II ярусі насадження ослаблені, уражені стовбуровими та прикореневими **гнилями**. На стовбурах ослаблених дерев наявні отвори стовбурових шкідників, також спостерігається часткове опадання кори.

Ступінь пошкодження — середня.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 24, площа 3,5 га. Граб звичайний, дуба звичайний, липа дрібнолиста та інших породи уражені **гнилями** в нижній та середній частині стовбура, на дуже ослаблених деревах нижні скелетні гілки мертві.

Також наявні дерева дуба пошкодженні поперечним раком, рана якого охоплює 100 відсотків периметра стовбура.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 25, площа 2,7 га. Дерев граба звичайного та інших порід з вираженими стовбуровими **гнилями** в нижній частині стовбура. Поодинокі дерева сухостійні або сильно ослаблені (нижні скелетні гілки крон мертві).

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

квартал 21 виділ 23, площа 1,0 га. Частина дерев граба звичайного, та інших порід з наявними **гнилями** в різних частинах стовбура, деякі з них сильно ослаблені, всихають, окремі сухостійні.

Також присутні дерева з нахилом стовбура більше ніж на 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження — слабка.

Відбір у ВСР провести за рахунок IV-VI категорій стану дерев.

Висновки та пропозиції :

1. В процесі лісопатологічного рекогносцирувального обстеження оглянуто 24 лісові ділянки на загальній площі 146,9 га. при цьому виявлено:

Опеньок осінній – 92,0 га, а саме:

Слабка ступінь пошкодження – 15,0 га;

Середня ступінь пошкодження – 77,0 га.

Стовбурові гнилі – 52,5 га, а саме:

Слабка ступінь пошкодження – 41,7 га;

Середня ступінь пошкодження – 10,8 га.

Не потребує заходів з покращення санітарного стану - 2,4 га.

2. У відповідності до вимог «Санітарних правил в лісах України», з метою покращення загального санітарного стану, недопущення розвитку та поширення шкідників та хвороб лісу, рекомендувати погодити проведення вибіркового санітарного рубок в межах 24 обстежених ділянок на загальній площі 144,5 га.

3. Вибіркові санітарні рубки провести з врахуванням вимог чинного природоохоронного та лісового законодавства.

4. Лісовій охороні вести постійний нагляд за санітарним станом лісових насаджень.

До акту додається копії:

- матеріалів таксаційного опису насаджень;
- плани ділянок, запроектованих рубок;
- повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану.

Заступник директора
ДСЛП „Львівлісозахист”

 Василь СЕНИК

Інженер-лісопатолог Тернопільського
опорного лісопатологічного пункту
ДСЛП „Львівлісозахист”

 Марія МАКАРА

в.о. директора ТОКЛП
«Тернопільоблагроліс»

 Олександр РЯБОКОНЬ

Лісничий
Підгаєцького
комунального лісництва

 Володимир ПРИДАТКО